

Видеоконферентните връзки като част от европейското електронно правосъдие

BG

2009

ТЪЪ І АТЪЦЖІ ВІ ЦДЦЛДІ

ТЪВМІ ТЪТ° ДА Й° Г Д АД

І ТЪАБІ НГ ТЪАДА І КІ ТЪДВАЦЦА

БВ° ТЪАГ МС ЛЫ

АГЦАТЪЦЛ° Г БІ ТЪДЪЦ°

ТЪЪ І АТЪЦЖІ ВІ ЦДЦЛДІ ТЪВМІ ТЪ

ТЪДВ° ЦГ Г° ЦЛЙЦЛДІ Г МС І ЁЦЛ

БВАЛЫ ТЪАС Г ДЪ°

Настоящата брошура представя информация във връзка с възможностите, основните технически въпроси и добрите практики по отношение на трансграничните видеоконферентни връзки в съдебни производства. (Съдържанието на настоящата брошура се базира главно върху *Наръчника за видеоконферентни връзки при трансграничните производства*.)

JUSTITIA

Предупреждение

Съдържанието на настоящата брошура, изготвена от генералния секретариат на Съвета, не обвързва нито институциите на Европейския съюз, нито държавите-членки.

За по-подробна информация можете да се обърнете към служба „Информирание на обществеността“ на отдел „Комуникации“ на Генерална дирекция F на следния адрес:

Генерален секретариат на Съвета

Rue de la Loi 175

B-1048 Bruxelles

Факс: +32 (0)2 281 49 77

Internet: www.consilium.europa.eu/infopublic

Europe Direct е услуга, предназначена да ви помогне да намерите отговори на въпросите, които си задавате за Европейския съюз

Единен безплатен номер (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Някои мобилни оператори не разрешават достъп до номера, започващи с 00 800, или могат да таксуват тези обаждания.

Повече допълнителна информация за Европейския съюз можете да намерите в Интернет чрез сървъра Europa (<http://europa.eu>).

В края на изданието има списък с библиография.

ISBN 978-92-824-2514-5

doi:10.2860/39040

© Европейски общности, 2009 г.

Възпроизвеждането е разрешено при позоваване на оригинала.

Printed in Belgium

ОДБІ Й° Д° ЦА Ц° ЁСК°, ЦІ АЕВ° ЕАД Ц° Г ЗКАВ З° ВДЪС

J V S T I T I A

СЪДЪРЖАНИЕ

ЗАЩО СА НУЖНИ ВИДЕОКОНФЕРЕНТНИ ВРЪЗКИ В СЪДЕБНИ ПРОИЗВОДСТВА?	5
ВРЕМЕВИ ГРАНИЦИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ВИДЕОКОНФЕРЕНТНИТЕ ВРЪЗКИ	9
ВИДЕОКОНФЕРЕНТНИТЕ ВРЪЗКИ В НАШИ ДНИ	13
НЯКОИ ДОБРИ ПРАКТИКИ	23
ОБИЧАЙНИ СЦЕНАРИИ ЗА ВИДЕОКОНФЕРЕНТНИ ВРЪЗКИ	27
ТРАНСГРАНИЧНИ ВИДЕОКОНФЕРЕНТНИ ВРЪЗКИ — ВЪПРОСИ И ОТГОВОРИ	31
КАТАЛОГ С ПОЛЕЗНА ИНФОРМАЦИЯ	37

ЗАЩО СА НУЖНИ ВИДЕОКОНФЕРЕНТНИ ВРЪЗКИ В СЪДЕБНИ ПРОИЗВОДСТВА?

Видеоконферентните връзки представляват ефикасен инструмент, който има потенциал да улесни и ускори трансграничните производства и да намали свързаните с тях разходи. В контекста на европейското електронно правосъдие е възможно видеоконферентните връзки да са нова концепция, но тази концепция вече съществува и се използва широко на национално равнище, а освен това може да бъде доразвита и на европейско ниво като неразделна част от европейския портал за електронно правосъдие.

Настоящата брошура цели следното:

- да насърчи и стимулира използването на видеоконферентни системи в трансграничните и в националните съдебни процедури;
- да илюстрира възможностите и основните технически аспекти на видеоконферентните връзки и как те могат да се използват в съдебни производства;
- да разпространи информация относно добрите практики и опита в държавите-членки на ЕС, където видеоконферентните връзки вече се използват;
- да предостави наличната информация относно видеоконферентните връзки в ЕС; както и
- да насърчи съдии, прокурори, адвокати, други практикуващи юристи и отговорни кадри в системата на правосъдието да разгледат възможността за въвеждане и използване на видеоконферентните системи в национални и трансгранични процедури.

Видеоконферентните връзки (известни още като видеотелеконферентни връзки) представляват комплекс от интерактивни телекомуникационни технологии, който позволява взаимодействието между две или повече пространствено отдалечени точки чрез двустранно предаване на видео- и аудио-сигнал¹.

1) Определение:
<http://en.wikipedia.org/wiki/Videoconferencing>.

Брошурата разглежда използването на видеоконферентни връзки в съдебни производства, на първо място в съдилища, които използват отделни помещения (например зала за свидетели) или други методи (напр. мобилно или преносимо оборудване, или студио).

В плана за действие в областта на европейското електронно правосъдие, одобрен от Съвета през ноември 2008 г.², се посочва, че опростяването и насърчаването на комуникациите между съдебните органи и държавите-членки има особено голямо значение (напр. чрез видеоконференции или защитени електронни мрежи). В плана за действие в областта на електронното правосъдие „По-успешно използване на технологиите за видеоконференции“ е представено като един от проектите, работата по които следва да продължи през периода 2009—2013 г.

2) ОВ С 75, 31.3.2009 г., стр. 1.

ВРЕМЕВИ ГРАНИЦИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ВИДЕОКОНФЕРЕНТНИТЕ ВРЪЗКИ

Правно основание

Възможностите в рамките на съществуващото общностно законодателство биха могли да се използват в по-голяма степен, по-специално като изслушването на свидетели, вещи лица или жертви се провежда чрез видеоконферентни връзки в съответствие с правни актове като:

- Конвенцията за взаимопомощ по наказателно-правни въпроси между държавите-членки на Европейския съюз³ (Конвенция от 29 май 2000 г. (Конвенцията за взаимопомощ), член 10).
- Регламент на Съвета относно сътрудничеството между съдилища на държавите-членки при събирането на доказателства по граждански или търговски дела (№ 1206/2001 от 28 май 2001 г., член 10, параграф 4 и член 17, параграф 4)⁴.
- Директива на Съвета относно обезщетението на жертвите на престъпления (2004/80/ЕО от 29 април 2004 г., член 9, параграф 1)⁵.
- Регламент (ЕО) на Европейския парламент и на Съвета за създаване на европейска процедура за искове с малък материален интерес (№ 861/2007 от 11 юли 2007 г., член 8 и член 9, параграф 1)⁶.
- Рамково решение на Съвета от 15 март 2001 г. относно правното положение в наказателното производство на жертвите от престъпления (2001/220/ПВР от 15 март 2001 г., член 11, параграф 1)⁷.

Голяма част от тези актове вече се прилагат в повечето държави-членки.

3) ОВ С 197, 12.7.2000 г., стр. 24.

4) ОВ L 174, 27.6.2001 г., стр. 1.

5) ОВ L 261, 6.8.2004 г., стр. 15.

6) ОВ L 199, 31.7.2007 г., стр. 1.

7) ОВ L 82, 22.3.2001 г., стр. 1.

© Fotolia

ВИДЕОКОНФЕРЕНТНИТЕ ВРЪЗКИ В НАШИ ДНИ

Понастоящем вече има някаква налична информация относно използването на трансгранични видеоконферентни връзки в наказателни или граждански и търговски производства. Ясно е, че видеоконферентните връзки могат да бъдат полезен инструмент в тези производства. В трансграничните производства видеоконферентните връзки намират най-голямо приложение при снемането на показания. Видеоконферентните връзки се оказват особено практични, когато се налага да бъдат изслушани уязвими или застрашени свидетели. Освен това изслушванията на вещи лица (напр. съдебни медици и други медицински работници), проведени чрез видеоконферентна

връзка, гарантират по-ефективно използване на средствата. За някои държави видеоконферентните връзки се оказват практичен вариант при административни производства.

Кратка информация за досегашните постижения в ЕС

На равнище ЕС има няколко инициативи, засягащи използването на видеоконферентни връзки в съдебни процедури.

На уебсайта на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела⁸ има информация за видеоконферентните връзки при граждански дела за повечето държави-членки; тази информация може да бъде намерена в точка 7 на раздел „Снемане на показания и доказателствени средства“.

В рамките на Европейската съдебна мрежа по наказателноправни въпроси⁹ се предоставя специална услуга, наречена Atlas, с чиято помощ потенциалните ползватели на видеоконферентни връзки могат да проверят наличието на оборудване в друг съд.

През последните две години Евроюст¹⁰ използва успешно видеоконферентна технология в много трансгранични разследвания.

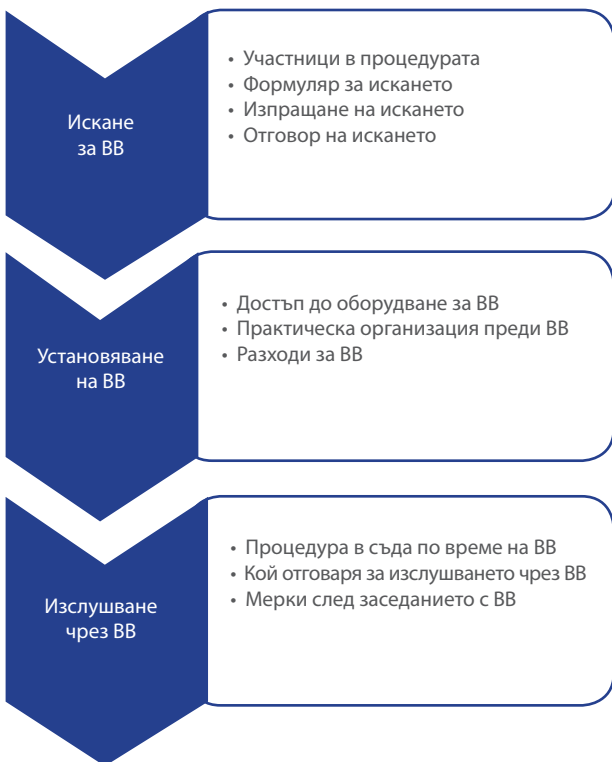
8) http://ec.europa.eu/civiljustice/index_bg.htm

9) <http://www.ejn-crimjust.europa.eu/>

10) <http://www.eurojust.europa.eu/>

Практически аспекти на видеоконферентните връзки¹¹

В следващите глави ще бъдат изяснени някои практически аспекти на трансграничните видеоконферентни връзки от гледна точка на организацията.

11) За по-подробна информация вж. *Наръчника за видеоконферентни връзки при трансграничните производства.*

Искане за видеоконферентна връзка

Както по гражданскоправни, така и по наказателноправни въпроси искането се прави въз основа на стандартен формуляр. Формулярите могат да се намерят на уебсайтовете на Европейските съдебни мрежи.¹²

Отговорът на искането се изготвя с друг стандартен формуляр. По гражданскоправни въпроси, при искане за непряко снемане на показания в съответствие с членове 10—12 от Регламент (ЕО) № 1206/2001, замоленият компетентен съд трябва да потвърди получаването на искането в срок от 7 дни. При искане за пряко снемане на показания (член 17), централният орган или компетентният орган трябва да информира молещия съд дали искането може да се приеме в рамките на 30 дни. По наказателноправни въпроси замолената държава-членка трябва да даде съгласието си изслушването да се осъществи чрез видеоконферентна връзка, при условие че използването на видеоконферентни връзки не противоречи на основните принципи на нейното право и ако тя разполага с техническите средства да проведе изслушването.

Установяване на видеоконферентна връзка

След одобряване на искането може да започне практическата подготовка. В трансгранични граждански и търговски производства веднага след като молещият и замоленият съд постигнат съгласие във връзка с искане в съответствие с членове 10—12 от Регламент (ЕО) № 1206/2001, замоленият съд се свързва със свидетеля, за да договори мястото и датата на изслушването, удобни за страните. Когато централният орган или друг ком-

12) Европейска съдебна мрежа по граждански и търговски дела http://ec.europa.eu/civiljustice/index_en.htm (снемане на показания и доказателствени средства)
Европейска съдебна мрежа по наказателноправни въпроси <http://www.ejn-crimjust.europa.eu/> (правна взаимопомощ)

петентен орган на замолената държава-членка приеме искания за пряко снемане на показания в съответствие с член 17, молещият съд уведомява свидетеля за датата, часа и мястото на снемане на показанията, както и за условията на участие. В производства по наказателноправни въпроси съдебният орган на замолената държава-членка връчва на съответното лице заповед за явяване съгласно приложимото право. Начинът, по който лицето се призовава да се яви в съда, се урежда от националното законодателство.

Изслушване чрез видеоконферентна връзка

Целта е заседанието с видеоконферентна връзка да се доближава във възможно най-голяма степен до обичайната практика на съда при снемане на показания в открито заседание. За да се извлече максимална полза, трябва да бъдат взети предвид няколко разлики. Някои въпроси, които се приемат за даденост при снемане на показания по обичайния начин, могат да придобият различно измерение, когато показанията се снемат чрез видеоконферентна връзка: например, следва да се гарантира, че свидетелят разбира практическата организация на видеоконферентното заседание и знае кои са страните във видеоконферентната връзка и различните им функции.

Когато чрез видеоконферентна връзка се разпитва свидетел от чужбина, следва да се имат предвид часовите разлики. Трябва да се вземат предвид удобството на свидетеля, на страните, на техните представители и на съда.

Необходимо е участниците във видеоконферентното заседание да са наясно, че дори с най-модерните съществуващи системи има известно закъснение между получаването на образа и на придружаващия го звук. Ако това не бъде надлежно отчетено, ще има тенденция „да се говори едновременно“ със свидетеля, чийто глас може да продължи да се чува за част от секун-

дата, след като на екрана вече се вижда, че той е свършил да говори.

Разпитът на свидетеля на отдалеченото място на заседание е необходимо да следва във възможно най-голяма степен възприетата практика на разпит на свидетел в съдебна зала. По време на разпита свидетелят трябва да има възможност да вижда законния представител, който задава въпроса, както и всяко друго лице (без значение дали това е друг законен представител или съдията), което прави изявления по отношение на показанията на свидетеля.

За уязвими и застрашени свидетели видеоконферентната връзка може да се разглежда като начин за намаляване на стреса и неудобството, което биха могли да изпитат като резултат от смущаващото пътуване до съд в чужда държава. Когато се дават показания пред чуждестранен съд, използването на отделна зала за свидетели вместо съдебна зала може да се окаже по-практично.

Невъзможността на вещите лица да се явят в съда се смята за една от причините за закъснение както в гражданските производства (напр. медицински експерти и психолози в дела за родителски права или грижи за детето), така и в производствата по наказателноправни въпроси (напр. съдебни медици и компютърни специалисти). Използването на видеоконферентно оборудване ще предостави на съдилищата възможност за по-голяма гъвкавост по отношение на това кога и как се призовават вещи лица от други държави-членки да дават показания. Когато се организира изслушване на вещо лице, се препоръчва преди изслушването да се осъществи контакт с него, за да се установи какво техническо оборудване ще е необходимо за изслушването (напр. камера за документи, аудио или видео оборудване и др.).

Що се отнася до ползването на устни преводачи, е необходимо да се обсъди това дали устният

преводач следва да се намира в заседателната зала на моления съд, или на отдалеченото място на заседание (или на различно място).

При трансграничните видеоконферентни връзки най-често се използва консекутивен превод. Използването на симултанен превод поставя повече изисквания, тъй като са нужни кабинни за устните преводачи, слушалки за участниците и прецизно регулиране на микрофоните. Необходимо е да се подчертае, че устният преводач трябва да има необходимия визуален контакт с лицето, чиито думи превежда.

В някои случаи съвсем уместно се включват допълнителни документи в хода на показанията на свидетел. Във връзка с това е необходимо да се осигури камера за документи. Камерата за документи обаче не върши работа, ако клиентът и адвокатът искат да обсъдят представените документи насаме. В подобни случаи е по-удобно да се използва копие на документа, което може да се изпрати по факс. За да се осигури някаква гъвкавост при използването на факс оборудване, се препоръчва преди началото на видеоконферентната връзка моленият и замоленият орган да обменят точна и актуална информация за номерата на факсовете си.

В дългосрочен план освен видеоконферентни връзки би могло да се предвидят също общи хранилища или сървъри с документи. Тези средства се използват все повече при обмена на информация, но в рамките на съдебната система е необходимо да се подходи още по-внимателно, за да се гарантира че всяко такова хранилище е сигурно и че до него имат достъп само упълномощените страни, свързани с делото.

Технически аспекти на видеоконферентните връзки

Съвременното видеоконферентно оборудване осигурява голяма гъвкавост и е лесно за използ-

ване. Въпреки това всички компоненти на оборудването следва във възможно най-висока степен да бъдат стандартизирани на основата на еднакъв клас оборудване и еднаква конфигурация. За да се улесни използването на оборудването, следва да се положат усилия да се гарантира, че оборудването е разположено по един и същ начин във всички видове помещения. Видеоконферентното оборудване, без значение дали е произведено по поръчка или представлява комплектна система, следва да отговаря на определен минимум промишлени стандарти, за да се улесни оперативната съвместимост на трансграничните мрежи. Отделните технически стандарти са подробно разгледани в *Наръчника за видеоконферентни връзки при трансграничните производства*.

- *Разполагане на оборудването:* Необходимо е оборудването (по-конкретно камери и микрофони) да се разположи по начин, който налага минимални приспособявания към съществуващата взаимна ориентация на участниците в съдилищата. Оборудването следва да се разположи така, че в съдебната зала да могат да се гледат дела и без видеоконферентна връзка.
- *Разбираемост:* говорът винаги трябва да бъде лесно разбираем. По време на видеоконферентната връзка не трябва да се губят думи. Качеството на звука трябва да бъде постоянно, да няма външни смущения или пукане. Трябва да бъдат изпълнени определени изисквания по отношение на синхронизацията на устните (закъснение по-малко от 0,15 секунди). Освен това във възможно най-висока степен трябва да се редуцират ехото, фоновият шум и реверберацията.
- *Микрофоните* следва да се монтират така, че в другото помещение да няма деформации на звука, причинени от фонов шум. Ако

има устен превод, във всеки момент следва да има включен само един микрофон. Едновременно използване на микрофони води до деформация на звука при устния превод (по-специално при симултанен превод).

Мобилно оборудване — по-голяма гъвкавост

Наличието на допълнителни комплекти мобилно оборудване (екран + камера + високоговорител + микрофон + аксесоари) би могло да улесни използването на видеоконферентна връзка при изслушването на свидетели. Мобилното оборудване е лесно преносимо и позволява известна гъвкавост при използването. Предполага се, че с мобилното оборудване са свързани повече ограничения, отколкото с фиксираното (например по отношение на броя на участниците, които могат да бъдат заснемани ясно едновременно). Мобилното оборудване може да се използва при необходимост за изслушване на свидетели на специални места като затвори или болници, както и в случай на повреда на фиксираното оборудване, като негов временен заместител.

Свързване на видеоконферентната система и работа с нея

Работата с видеоконферентната система следва да бъде възможно най-лесна (т.е. проста) за потребителя, поради което следва да включва само ограничен брой операции, например: включване и изключване на камери и микрофони, установяване на връзка чрез меню за избор, извършване на настройката чрез меню за приложения, прекратяване на връзката, влизане/излизане от системата. Обикновено връзката се установява между две помещения (от точка до точка). В някои случаи може да се наложи да се установи връзка между повече от две помещения едновременно (многоточкова връзка). Връзките могат да бъдат установени чрез мостова връзка с трета страна.

НЯКОИ ДОБРИ ПРАКТИКИ

Създаване на система за резервации за видеоконферентни връзки — Австрия

Австрия е създавала централизирана система за резервации за видеоконферентни връзки за националните съдилища. Системата е на разположение на всички национални съдилища и позволява да се правят директни резервации на съдебни зали с видеоконферентно оборудване.

Осигуряване на гъвкавост при видеоконферентните връзки — Финландия

Финландия е започнала да инсталира различни видове видеоконферентно оборудване за различни цели. За съдебните заседания се предоставя пълен комплект оборудване с камери и екрани с висока разделителна способност на картината. За предварителните изслушвания в заседателните зали се предоставят отделни комплекти. За изслушването на свидетели се предоставя базов комплект с терминал, камера и микрофон. За мобилна употреба, напр. в социални центрове, болници, центрове за бежанци и т. н., се предоставя преносима техника, включваща лаптоп компютри със софтуер и камера.

Оказване на съдействие на уязвими свидетели — Обединеното кралство

В Обединеното кралство видеоконферентно оборудване за връзка с отдалечени зали за свидетели е монтирано в няколко служби за подпомагане на жертвите и полицейски помещения като част от централно финансирана национална инициатива.

Ползване на устен превод при осъществяване на видеоконферентни връзки — Германия

В някои случаи към видеоконферентното оборудване се добавя кабина за симултанен превод, което да позволи ползването на устен превод в производства, в които някои от ответниците говорят чужд език. В административни съдебни производства участието на устни преводачи се осъществява чрез видеоконферентна връзка, за да се намалят разходите.

Ускоряване на процеса — Обединеното кралство

„Виртуалният съд“, представляващ видео връзка между съд и полицейски участък, дава възможност при не особено сложни случаи първите изслушвания да станат в рамките на 2—3 часа след предявяване на обвинението, и позволява в рамките на един ден да се проведат значителен брой първи изслушвания. Оказва се, че ускоряването на процеса представлява предимство при дела за домашно насилие, като се смята, че към много от жертвите и свидетелите ще се подходи с по-голяма отзивчивост.

Още добри практики

Информация относно добрите практики и успехите при въвеждането и използването на видеоконферентни системи в съдебни производства ще се събира постоянно и ще бъде представяна в бъдещите актуализирани версии на брошурата и в *Наръчника за видеоконферентни връзки при трансграничните производства*, за да бъде ползвана от съдилищата и практикуващите юристи.

ОБИЧАЙНИ СЦЕНАРИИ ЗА ВИДЕОКОНФЕРЕНТНИ ВРЪЗКИ

Изслушване на свидетели

Anne е свидетел на престъпно деяние и е призована от съда да даде свидетелски показания по делото срещу заподозряното лице.

Въпреки че Anne не е пряко засегната от инцидента, тя е изживяла сериозна травма от случилото се и е настанена за лечение в психиатрична клиника. Лекуващият лекар препоръчва Anne да не пътува и категорично се противопоставя на предложението Anne да се яви в съда, особено в присъствието на ответника.

J V S T I T I A

Тъй като психиатричната клиника разполага с подходящото видеоконферентно оборудване и зала, съдът дава съгласие за провеждането на видеоконферентно заседание и назначава магистрат, който да присъства на място. По този начин изслушването на Анне може да се проведе в благоприятна за нея среда, без да се налага да пътува.

Пряка аудиовизуална връзка между съда, в който тече производството, и отдалеченото помещение, в което се намира свидетелят, се установява само за времето, в което Анне дава свидетелски показания, и тъй като оборудването вече е налично и на двете места, цялостните разходи са сведени до минимум.

Изслушване на вещи лица

Д-р Abraham Knowall е експерт по генетика, призован в качеството си на вещо лице да даде свидетелски показания относно доказателствата по две наказателни дела. Проблемът е, че д-р Knowall живее в Дъблин, Ирландия, а от него се иска да се яви в съд в Берлин, Германия, и в съд в Любляна, Словения. Ситуацията се усложнява допълнително поради факта, че най-подходящото време за изслушването и при двете дела е в един и същи ден — даването на свидетелски показания в Берлин е планирано рано сутринта, а в Любляна — по обяд на същия ден.

Благодарение на видеоконферентната връзка д-р Knowall може да бъде едновременно на три различни места, но му се налага да се придвижи само до центъра на Дъблин, тъй като съдът е само на няколко километра от жилището му.

Точно в 8,45 ч. д-р Knowall се явява в съда в Дъблин, където го съпровождат до залата за видеоконференции, в която го посреща магистрат от мест-

ния съд. В 9,00 ч. е установена видеоконферентна връзка със съда в Берлин и след кратко представяне от германския съдия д-р Knowall е призован като първи свидетел за деня. Към 10,00 ч. изслушването, последвано от кръстосан разпит от двамата адвокати, приключва и видеоконферентното заседание може да бъде закрито.

Д-р Knowall и ирландският магистрат могат да обядват малко по-рано от обикновено. Към 11,45 ч. д-р Knowall и магистратът се връщат в дъблинския съд, където предстои да се установи видеоконферентна връзка със съда в Любляна, пред който д-р Knowall е призован да свидетелства отново като вещо лице по наказателно дело.

В хода на кръстосания разпит в съда в Любляна адвокатът на защитата представя като доказателство документ, който не е бил предварително представен на д-р Knowall и не е на разположение в Дъблин.

След изслушването д-р Knowall може да се върне към работата си в лабораторията, тъй като благодарение на осъществената видеоконферентна връзка не му се е наложило да пътува от Дъблин до Берлин, от Берлин до Любляна и обратно до Дъблин, което пътуване щеше да му отнеме няколко дни, само за да прекара един час в съда в Берлин и още един час в съда в Любляна.

ТРАНСГРАНИЧНИ ВИДЕОКОНФЕРЕНТНИ ВРЪЗКИ — ВЪПРОСИ И ОТГОВОРИ

- 1) *Могат ли видеоконферентните връзки да се използват между всички държави-членки на ЕС?*

Да, на практика повечето държави-членки на ЕС прилагат правните актове в областта на гражданските и наказателните производства.

- 2) *Могат ли видеоконферентните връзки да се използват по отношение на съдилища извън Европейския съюз?*

Да, ако това е юридически допустимо и ако съдилищата дадат съгласие и разполагат с необходимото оборудване.

- 3) *Длъжен ли е даден съд да не отхвърля предложение за видеоконферентна връзка?*

Да, замолената държава-членка трябва да даде съгласие изслушването да се осъществи чрез видеоконферентна връзка, при условие че това не противоречи на основните принципи на нейното право и ако тя разполага с техническите средства да проведе изслушването.

- 4) *Кой поема разходите за видеоконферентната връзка?*

Обикновено разходите за вещите лица, устните преводачи и разходите за съобщителните линии могат да бъдат възстановени от молещата държава-членка на замолената държава-членка.

- 5) *Има ли установени правила къде следва да бъде устният преводач (в молещия съд или на отдалеченото място на заседание)?*

Не, но при наказателни дела е за предпочитане устният преводач да е в същата съдебна зала, в която се намира свидетелят. По-конкретно, когато изслушването на обвиняемите става чрез видеоконферентна връзка, се препоръчва устният преводач да е в същата съдебна зала, в която е обвиняемият.

- 6) *Може ли искането за видеоконферентна връзка да се направи по телефона?*

Не, искането, което засяга снемането на показания, се прави със стандартни формуляри. Искането може да се изпрати по пощата, по факс (до всички държави-членки) или по електронна поща (не до всички държави-членки).

- 7) *Може ли свидетелят да говори на родния си език?*

Да, ако желае. Ако е необходимо, ще бъде осигурен устен превод.

- 8) *Кой отговаря за провеждането на изслушването чрез видеоконферентна връзка?*

При граждански производства отговорността е на съдията на замоления съд (с изключение на директното снемане на показания, когато отговорен е съдията на молещия съд). При наказателни дела отговорността е на съдията или прокурора на молещия съд.

- 9) *Възможно ли е по време на видеоконферентното изслушване да бъдат показвани документи на хартиен носител?*

Да, ако се използва камера за документи. Ако няма такава камера, съществува възможността документите на хартиен носител да бъдат изпратени по факс. В бъдеще сървърите с документи ще бъдат по-широко използвани.

- 10) *Възможно ли е видеоконферентното изслушване да се проведе извън съдебна зала?*

Да, ако например свидетелят се намира в затвор, болница, задържан е от полицията или когато единственото видеоконферентно оборудване в дадена държава се намира в дипломатическа мисия.

- 11) *Необходимо ли е да се купува оборудване за трансгранични видеоконферентни връзки между съдилищата?*

Не, оборудването може да се заеме за изслушването, ако молещият и замоленият съд се договорят за това. Може да се ползва и видеоконферентното оборудване на други институции.

- 12) *Единствено инженер ли може да оперира с оборудването?*

Не, с оборудването могат да боравят служители на съда и съдии, тъй като обикновено то е снабдено с лесен за използване сензорен екран, камерите са на предварително зададени позиции и т.н.

- 13) *Необходимо ли е да се направи запис на видеоконферентното изслушване?*

Обикновено необходимостта да се направи запис на изслушването (аудиозапис, видеозапис или и двата) се основава на националното право (процесуални кодекси и т.н.).

- 14) *Може ли да се защити самоличността на уязвими или застрашени свидетели?*

Да, например видеоконферентната връзка може да се преустанови по време на изслушването или свидетелят може да бъде зад завеса или да се вземат други мерки, за да остане лицето му скрито.

- 15) *Какви са рисковете за сигурността при видеоконферентните връзки?*

Това зависи от инфраструктурната уредба на съда или другата институция, която участва във видеоконферентната връзка. Ако видеоконферентната връзка е ограничена до определени ползватели, които използват ISDN линии или IP адреси в зона със защитен достъп, удостоверяващи връзката пред другата страна, тогава видеоконферентният процес е достатъчно контролиран и сигурен.

- 16) *Съществува ли друга разумна екологична алтернатива на видеоконферентните връзки?*

За съжаление, не.

КАТАЛОГ С ПОЛЕЗНА ИНФОРМАЦИЯ

Налична информация за трансграничните видеоконферентни връзки

Европейска съдебна мрежа по граждански
и търговски дела:

http://ec.europa.eu/civiljustice/index_bg.htm

(Връзките в раздел „Снемане на показания
и доказателствени средства“)

Европейска съдебна мрежа:

<http://www.ejn-crimjust.europa.eu/>

(Връзките в раздел „Mutual Legal Assistance“)

Studie zum Stand des Einsatzes von Informations- und Kommunikationstechnologien (IuK) in der Justiz der EU-Mitgliedstaaten. (Проучване на състоянието на приложение на информационни и комуникационни технологии в съдебните системи на държавите-членки на ЕС) Report by Europäische EDV-Akademie des Rechts gGmbH – European Academy of eJustice (Доклад от Европейската академия за електронно правосъдие), май 2007 г. Може да се поиска на адрес: info@eear.eu

Проучвания в областта на съдебното сътрудничество по гражданскоправни и търговскоправни въпроси: http://ec.europa.eu/justice_home/doc_centre/civil/studies/doc_civil_studies_en.htm

Проучване за прилагането на Регламент (ЕО) № 1206/2001 на Съвета относно сътрудничеството между съдилищата на държавите-членки при събирането на доказателства по граждански или търговски дела: http://ec.europa.eu/justice_home/doc_centre/civil/studies/doc_civil_studies_en.htm

Videoconferencing in Criminal Proceedings: Legal and Empirical Issues and Directions for Research (статия от Molly Treadway Johnson и Elizabeth C. Wiggins в LAW & POLICY (ПРАВО И ПОЛИТИКА), том 28, № 2, април 2006 г.)

СЪВЕТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

**ВИДЕОКОНФЕРЕНТНИТЕ ВРЪЗКИ КАТО ЧАСТ
ОТ ЕВРОПЕЙСКОТО ЕЛЕКТРОННО ПРАВОСЪДИЕ
ОСНОВНИ АСПЕКТИ НА ВИДЕОКОНФЕРЕНТНИТЕ ВРЪЗКИ
В ТРАНСГРАНИЧНИТЕ СЪДЕБНИ ПРОИЗВОДСТВА**

2009 г. — 38 стр. — 10 x 21 cm

ISBN 978-92-824-2514-5

doi:10.2860/39040

QC-78-09-986-BG-C

QC-Как да получим публикации на Европейския съюз?

Платени публикации:

- чрез EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- от близката книжарница, като посочите заглавието, името на издателя и/или ISBN номера;
- като се обърнете пряко към един от нашите разпространители.

За да получите координатите им, посетете следния адрес: <http://bookshop.europa.eu> или изпратете факс на следния номер: +352 2929-42758.

Безплатни публикации:

- чрез EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- от представителствата или делегациите на Европейската комисия.

За да получите координатите им, посетете следния адрес: <http://ec.europa.eu/> или изпратете факс на следния номер: +352 2929-42758.

■ Служба за публикации

ISBN 978-92-824-2514-5

9 789282 425145